განმარტებითი ბარათი

საკრებულოს დადგენილების პროექტზე

ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ“

ა) ზოგადი ინფორმაცია დადგენილების შესახებ:

ა.ა) დადგენილების მიღების მიზეზი:

დადგენილება მომზადებულია საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 24-ე და 91 მუხლების შესაბამისად და განსაზღვრავს 2024 წლის განმავლობაში მისაღები შემოსულობებისა და გასაწევი გადასახდელების მაჩვენებლებს.

ა.ა.ა) პრობლემა რომლის გადაჭრასაც მიზნად ისახავს დადგენილება:

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ დამტკიცებულ, მუნიციპალიტეტის ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესრულების მიზნით მისაღები შემოსულობების, გასაწევი გადასახდელებისა და ნაშთის ცვლილების ერთობლიობას.

ა.ა.ბ) არსებული პრობლემის გადასაჭრელად დადგენილების მიღების აუცილებლობა:

საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტი მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს მიერ მომზადება და მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ განხილვა და დამტკიცება ხორციელდება ყოველწლიურად.

ა.ბ) დადგენილების პროექტის მოსალოდნელი შედეგი:

„საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ 77-ე მუხლის შესაბამისად, 2024 წლის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობების, გადასახდელების და ნაშთის ცვლილების დამტკიცება.

ა.გ) დადგენილების პროექტის ძირითადი არსი:

ძირითადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები

ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის მაჩვენებლები დამოკიდებულია საქართველოში არსებულ მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლებზე და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მაკროეკონომიკური პარამეტრების ზღვრების დასაცავად განსახორციელებელ ღონისძიებებსა და შეზღუდვებზე.

საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების მიერ 2024-2027 წლების ძირითადი ეკონომიკური და ფინანსური ინდიკატორების საბაზო სცენარის (2024 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონპროექტის თანდართული მასალები) მიხედვით 2024 წლისთვის ნომინალური მშპ-ს ზრდის ტემპი განსაზღვრულია 8,4 პროცენტით. აღნიშნულიდან გამომდინარე მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტში ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლით განსაზღვრული ასიგნებების ზრდა შეესაბამება საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 155^1 მუხლის 2-ე პუნქტის მოთხოვნებს.

ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის პარამეტრები

საგადასახადო შემოსავლები

საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლები საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 77-ე მუხლის 6-ე და 6[1]-ე პუნქტების გათვალისწინებით, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან მიღებული პარამეტრების შესაბამისად, 2024 წლის პროგნოზით ხარაგაულის მუნიციპალიტეტისათვის ნომინალურ გამოხატულებაში შეადგენს 11 258,6 ათას ლარს. (დან. N.1) აღსანიშნავია, რომ 2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით 2024 წლის საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი იზრდება 190,2 ათასი ლარით (1,7 %-ით). (2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტით გადასახადების გეგმა შეადგენდა 10 918. 0 ათას ლარს, ხოლო დაზუსტებული ბიუჯეტით განისაზღვრება 11 068,4 ათას ლარს)

2024 წელს საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

დამატებული ღირებულების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 9 358,6 ათასი ლარით; *2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან (8 618,4 ათასი ლარი) შედარებით დღგ გაზრდილია 8,6 %-ით (740,2 ათასი ლარით). აღნიშნული მოცულობით ზრდა გამოწვეულია მიმდინარე წელს, დაგეგმილზე მაღალი ეკონომიკური ზრდის შედეგად მოსალოდნელი გადაჭარბების და მომდევნო წელს ეკონომიკის ნომინალური ზრდის ფისკალური ეფექტებით;*

ქონების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 1 900 ათას ლარს;

2024 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით ქონების გადასახადი მომავალ წელს მცირდება 550,0 ათასი ლარით 22,4 %-ით. აღნიშნული გადასახადის უმეტესი წილი როგორც ცნობილია შემოდის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გამავალი ავტობანის მშენებლობაზე დასაქმებული ჩინეთის გზებისა და ხიდების კორპორაციის საქართველოს ფილიალი -ის მიერ გადახდილი ქონების გადასახადის ხარჯზე და აღნიშნული გადასახადის ადმინისტრირება ხდება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ. ამასთან ამ კორპორაციამ სამუშაოების დასრულების გამო მნიშვნელოვნად შეამცირა მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ქონება.

2024 წელს არასაგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

გრანტების სახით, მათ შორის მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად, დაგეგმილი მაჩვენებლები განისაზღვრება 178,4 ათასი ლარით, აქვე უნდა აღინიშნოს რომ, თავდაპირველად მიზნობრივი ტრანსფერის ოდენობა 255.0 ათას ლარს შეადგენდა (დან. N 1), ბოლო ცნობით კი მიზნობრივი ტრანსფერი შემცირდა 76,6 ათასი ლარით. (დან. N2). როგორც მოგეხსენებათ, მიმდინარე წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შევიდა თავდაცვის კოდექსი, აღნიშნული კოდექსის 185-ე მუხლის თანახმად, ძალადაკარგულად გამოცხადდა „სამხედრო ვალდებულებისა და სამხედრო სამსახურის შესახებ“, „თავდაცვის ძალების რეზერვისა და სამხედრო სარეზერვო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონები (რომლის მიხედვითაც ფინანსდებოდა დელეგირებული ფუნქცია). აღნიშნულიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტეტებს, მათ შორის ხარაგაულის მუნიციპალიტეტს 2024 წლიდან აღარ აქვს უფლება დააფინანსოს ზემოთ აღნიშნული დელეგირებული ფუნქცია.

სხვა შემოსავლების სახით 2024 წელს იგეგმება 1 236,7 ლარი, აქედან
შემოსავლები საკუთრებიდან განსაზღვრულია 170,0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის: პროცენტებიდან მისაღები შემოსავლები იგეგმება 60,0 ათასი ლარის ოდენობით, მოსაკრებელი ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისთვის - 70,0 ათასი ლარი; შემოსავალი მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან - 40,0 ათასი ლარი;

აღნიშნულ სახეში შემოსავალი 2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით 5,0 ათასი ლარით იზრდება. ზრდა ძირითადად გამოწვეულია პროცენტებიდან მისაღები შემოსავლის ხარჯზე, რომელიც იზრდება 10,0 ათასი ლარით; თუმცა მიწის იჯარიდან და მართვაში გადაცემიდან

(უზურფრუქტი, ქირავნობა) მისაღები შემოსავალი 5,0 ათასი ლარით მცირდება, ხოლო ბუნებრივი რესურსებიდან მისაღები შემოსავლის გეგმა 2024 წელსაც იგივე რჩება.

შემოსავლები საქონელისა და მომსახურების რეალიზაციიდან განსაზღვრულია 95,0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის: სანებართვო მოსაკრებლები 5,0 ათასი ლარი; მოსაკრებელი დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავებისათვის 90,0 ათასი ლარი;

შემოსავლების გაზრდა ამ სახეში გამოწვეულია დასუფთავების მოსაკრებლის ხარჯზე. 2023 წელს დაგეგმილი 55,0 ათასი ლარის ნაცვლად უკვე მიღებულია 150,0 ათასი ლარი;

შემოსავლები სანქციები, ჯარიმები და საურავებიდან განსაზღვრულია 971,7 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

შემოსავალი საგზაო მოძრაობის წესების დარღვევის გამო 941,7 ათასი ლარი; შემოსავალი სანქციებიდან ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების გამო 20,0 ათასი ლარი; შემოსავალი სანქციებიდან არქიტექტურულ-სამშენებლო საქმიანობაში გამოვლენილი დარღვევის გამო 10,0 ათასი ლარი; ჯარიმებიდან და სანქციებიდან მისაღები შემოსავლების გეგმა 2023 დამტკიცებული ბიუჯეტით განისაზღვრებოდა 1300,0 ათასი ლარით.

მიხედავად გეგმის შემცირებისა, 2024 წლის გამოწვევად კვლავ რჩება ჯარიმებიდან მისაღები შემოსავლების გეგმის შესრულება, თუმცა უკვე დასრულებულ გზის მონაკვეთებზე შესაბამისი უწყებების მიერ იგეგმება ახალი სამეთვალყურეო სისტემის დამონტაჟება.

ნებაყოფილობითი ტრანსფერები - 500,0 ათასი ლარი, სხვა შემოსავლების აღნიშნული სახე საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს რეკომენდაციით განკუთვნილია შემოსულობებისა და ხარჯების დაბალანსებისათვის, რომელსაც უახლოეს მომავალში საქართველოს მთავრობის განკარგულებით მიეცემა კანონის სახე.

არაფინანსური აქტივების კლების (პრივატიზაცია) სახით მისაღები თანხების გეგმა შეადგენს 200,0 ათ. ლარს; გეგმის შესრულება მიღწევადია, ვინაიდან მუნიციპალიტეტის მერიამ დაასრულა ძირითადი და არამწარმოებლური აქტივების შეფასების პროცესი და შეაძლებელია აღნიშნული ქონებების პრივატიზება.

სულ ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის შემოსულობები (სახელმწიფო ბიუჯეტის ფონდებიდან გამოყოფილი სახსრების გარეშე) შეადგენს 13 373,7 ათას ლარს და 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის შემოსულობებს აღემატება 640,0 ათასი ლარით და დაზუსტებული ბიუჯეტის შემოსულობებს 21,3 ათასი ლარით. (2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის შემოსავლები იყო 12 733,0 ათასი ლარი; 2023 წლის დაზუსტებული ბიუჯეტის ბიუჯეტის შემოსავლები არის 13 352,4 ათასი ლარი)

ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის გადასახდელები

მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის გადასახდელების მოცულობა შეადგენს 14 868,4 ათას ლარს, 2023 წლის დამტკიცებულ და დაზუსტებულ გეგმასთან შედარებით გადასახდელები იზრდება 688,4 ათასი ლარით, უნდა აღინიშნოს რომ მიმდინარე 2023 წელს გადასახდელების (ხარჯების) გეგმის გაზრდა არ მომხდარა.

2024 წლის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში ასახულია დამატებითი ხარჯები, მათ შორის თანამშრომელთა ხელფასების ზრდა კარიერული სქემის შესაბამისად. აღნიშნული გამომდინარეობს 2024 წლის სახლემწიფო ბიუჯეტის პროექტის გათვალისწინებით, რადგან 24-ე მუხლის 2-ე პუნქტით 2024 წელს, „საჯარო დაწესებულებაში შრომის ანაზღაურების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, დასაქმებულის საბაზო თანამდებობრივი სარგო განისაზღვრა 1 330 ლარის ოდენობით ნაცვლად 1210 ლარისა. აქედან გამომდინარე იგეგემება ხელფასების 10%-იანი ზრდა.

2024 წელში აუცილებლად ასაღები ვალდებულებების დასაფინანსებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს შესაძლებლობას ბიუჯეტის დასაბალანსებლად გამოიყენოს 2024 წლის პირველი იანვრისათვის მოსალოდნელი საკუთარი სახსრების ნაშთიდან 1 494,8 ათასი ლარი, წინა 2023 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების დროს წარმოქმნილი დეფიციტის შესავსებად გამოყენებული იყო 1 447,0 ათასი ლარი.

მომავალ 2024 წელს გრძელდება ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის მერის ინიციატივით 2022 წელს წელს დანერგილი სამოქალაქო ბიუჯეტირების პროგრამა, რომლის ფარგლებშიც კვლავ განახორციელდება მოქალაქეების ჩართულობით შექმნილი და მოწონებული პროექტები, რომლებიც უკვე გათვალისწინებულია შესაბამის საბიუჯეტო პროგრამებში.

ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის პროექტში გენდერული ასპექტების გათვალისწინებით განსაზღვრულია გენდერულად მგრძნობიარე ბიუჯეტის შემუშავება, პროგრამების და ქვეპროგრამების დაგეგმარების და განხორციელების დროს ქალებისა და კაცების, გოგონებისა და ბიჭების საჭიროების გათვალისწინებით.

გენდერული თანასწორობის უზრუნველყოფის მიზნით, 2024 წელს მუნიციპალიტეტის ფინანსური დოკუმენტების შემუშავების დროს, 2024-2027 წლის პრიორიტეტების დოკუმენტსა და 2024 წლის პროგრამული ბიუჯეტის დანართში გათვალისწინებული არის გენდერული ასპექტები, ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის მერის 2023 წლის 1 მარტის ბრძანების შესაბამისად შექმნილი პრიორიტეტების დოკუმენტის სამუშაო ჯგუფის ჩართულობით შეირჩა პროგრამები და ქვეპროგრამები, რომლის გენდერული ანალიზიც ჩატარდა მუნიციპალიტეტის მერიის დარგობრივი სამსახურებისა და პროგრამების განმახორციელებელი ა(ა)იპ-ების მიერ, GIZ ტექნიკური მხარდაჭერით.

გენდერული ანალიზის შედეგების საფუძველზე 2024 წლის ბიუჯეტის პროექტში აღნიშნული პროგრამების/ქვეპროგრამების მოდიფიცირება მოხდა. კერძოდ, შესაბამისი გენდერული პოლიტიკა და მიდგომები ასახულია პროგრამის აღწერისა და შედეგების ნაწილში, ამასთან პროგრამებს/ქვეპროგრამებს აქვთ გენდერული ინდიკატორები.

პროგრამები და ქვეპროგრამები, რომლებშიც გათვალისწინებულია გენდერული ასპექტები:

- პროგრამა - საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება (0201); ქვეპროგრამები: გზების კაპიტალური შეკეთება (020102); მოსახლეობის საზოგადოებრივი ტრანსპორტით უზრუნველყოფა (020105);

- პროგრამა - წყლის სისტემის განვითარება (0202); ქვეპროგრამა: სასმელი წყლით უზრუნველყოფა -რეაბილიტაცია (020201);

- ქვეპროგრამა - გარე განათების ქსელის ექსპლუატაცია (020301)

- ქვეპროგრამა - კეთილმოწყობის ობიექტების მშენებლობა რეაბილიტაცია (020501);

- პროგრამა - სოფლის მხარდაჭერის პროგრამა (0209)

- პროგრამა - სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება (0401);

- პროგრამა - ზოგადი განათლების ხელშეწყობა (0405)
- პროგრამა- სკოლისგარეშე განათლების პროგრამა (მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლი) (0406)

- პროგრამა - სპორტის განვითარება (0501); ქვეპროგრამები - სპორტული ღონისძიებების დაფინანსება (050101); სპორტისა და შიდა ტურიზმის ხელშეწყობა (050102); სპორტული ობიექტების რეაბილიტაცია (050103)

- ქვეპროგრამები - სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა (05 02 01 01); კულტურისა და ხელოვნების ხელშეწყობა (05020102)

- ქვეპროგრამები - სამკურნალო და საოპერაციო ხარჯებით დახმარება (060301); შშმ პირთა დახმარება (060303); მარტოხელა მშობლების დახმარება (060307); სტიქიის შედეგად დაზარალებული და/ან მძიმე საცხოვრებელი პირობების მქონე ოჯახების დახმარება, უსახლკაროთა და ძალადობის მსხვერპლთა ბინის ქირით უზრუნველყოფა (060317); უფასო სასადილო (060318); სოციალური უზრუნველყოფის ობიექტების რეაბილიტაცია, ინვენტარით უზრუნველყოფა/საგრანტო პროექტების ხელშეწყობა (060319); არასრულწლოვანთა დახმარება (060322)

პრიორიტეტების მიხედვით გათვალისწინებულია:

1) ინფრასტრუქტურის განვითარება - 1 082,2 ათასი ლარი; მათ შორის:

საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება - 543,3 ათასი ლარი;

აღნიშნული პროგრამით გაგრძელდება გზების მოასფალტება-მობეტონების სამუშაოები სახელმწიფო ბიუჯეტის ფონდებიდან, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში მოხდება თანადაფინანსება მუნიციპალიტეტის საკუთარი საბიუჯეტო სახსრების ხარჯზე საპროექტო და მონიტორინგის ხარჯების გასაწევად. გაგრძელდება შიდა გზების მოვლა-პტრონობა, ხიდების რეაბილიტაცია, ასევე გაგრძელდება და იზრდება მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის საზოგადოებრივი ტრანსპორტით უზრუნველყოფის მოცულობა.

წყლის სისტემების განვითარება -135,0 ათასი ლარი; აღნიშნული პროგრამით კვლავ გაგრძელდება სამოქალაქო ბიუჯეტირება, ასევე გახშირებული სტიქიური მოვლენების გამო გათვალისწინებულია მდინარეებზე ნაპირსამაგრების მოწყობა და სანიაღვრე სისტემების მოწესრიგება.

გარე განათება - 298,9 ათასი ლარი.

ამ პროგრამით განხორციელდება მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდა, ასევე უზრუნველყოფილი იქნება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული გარე განათების ქსელის გამართული მუშაობა.

მრავალბინიანი სახლების რეაბილიტაცია - 30,0 ათასი ლარი; თანადაფინანსების წესით განხორციელდება მუნიციპალიტეტში არსებული მრავალბინიანი სახლების რეაბილიტაციის საპროექტო და საზედამხედველო სამუშაოები.

კეთილმოწყობა 60,0 ათასი ლარი, პროგრამის ფარგლებში მოხდება საზოგადოებრივი სივრცეების მოწყობა, სამოქალაქო ბიუჯეტირების ფარგლებში დაფინანსდება გამარჯვებული პროექტი.

სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებები - 15,0 ათასი ლარი; აღნიშნული ხარჯი მოხმარდება სოფლის მხარდამჭერი პროგრამის ფარგლებში მოწყობილი ობიექტების ელექტროენერგიის წყაროზე დაერთებას.
პროგრამის ფარგლებში გაგრძელდება სოფლებში ადგილობრივი გზების მოასფალტება და ორმული შეკეთება, სასმელი წყლის სისტემის, საკანალიზაციო სისტემის რეაბილიტაცია. სარწყავი არხების გაწმენდა, წისქვილების რეაბილიტაცია და სხვა. აღნიშნულის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს სოფლის მოსახლეობა.

2) დასუფთავება და გარემოს დაცვა განისაზღვრა - 1 859,9 ათასი ლარი; მათ შორის:

დასუფთავება და ნარჩენების გატანა - 1 600,0 ათასი ლარი

პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება მუნიციპალიტეტის დაბისა და სოფლების დაგვა-დასუფთავება და ნარჩენების გატანა, გარე ქსელის ბუნკერებიდან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შეგროვება და გატანა, მიუსაფარი ცხოველების სპეციალურ დროებით თავშესაფარში გადაყვანა მათი მკურნალობის სტერილიზაციის და შემდგომი დამუშავების მიზნით.

მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა, განვითარება - 241,9 ათასი ლარი

მოსახლეობისთვის ჯანსაღი და კომფორტული გარემოს შესაქმნელად აუცილებელია მუნიციპალიტეტის გამწვანება და ეკოსისტემის გაუმჯობესება. პროგრამის ფარგლებში მოხდება მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა.

უპატრონო ცხოველების მოვლითი ღონისძიებები - 18,0 ათასი ლარი, პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ ერთეულებსა და დაბაში მყოფი მიუსაფარი შინაური ცხოველების სპეციალურ დროებით თავშესაფარში გადაყვანა მათი მკურნალობის სტერილიზაციის და შემდგომი დამუშავების მიზნით.

3) განათლება - 2 814,2 ათასი ლარი, მათ შორის:

სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება - 2 450,0 ათასი ლარი; 2023 წლის მაჩვენებლებთან შედარებით თანხები გაზრდილია 140,0 ათასი ლარით და ითვალისწინებს გაერთიანებაში მომუშავე თანამშრომლების სახელფასო ზრდას 100 ლარით.

სკოლამდელი დაწესებულებების რეაბილიტაცია - 3,0 ათ. ლარი. (საპროექტო - სახარჯთაღრიცხვო სამუშაოები)

საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია - 4,0 ათასი ლარი. (საპროექტო - სახარჯთაღრიცხვო სამუშაოები)

ზოგადი განათლების ხელშეწყობა (პანსიონური მომსახურება) – 129,1 ,0 ათ, ლარი

სკოლის გარეშე განათლების პროგრამა (მოსწავლეთა სახლი)- 228,0 ათ. ლარი

4) კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი - 2 210,4 ათასი ლარი, მათ შორის:

სპორტის განვითარების ხელშეწყობა - 725,0 ათასი ლარი;

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია სპორტული ღონისძიებების დაფინანსება და სპორტისა და შიდა ტურიზმის ხელშეწყობა ჯანსაღი მომავალი თაობის აღზრდის მიზნით. ასევე, სპორტის სხვადასხვა სახეობაში გაიმართება ტურნირები მოყვარულ და პროფესიონალ სპორტსმენებს შორის, პროგრამა ითვალისწინებს ხარაგაულის მუნიციპალიტეტში მცხოვრებ წარმატებულ სპორტსმენთა წახალისების ხარჯებს.

სამოქალაქო ბიუჯეტირების ფარგლებში გაგრძელდება სპორტული მოედნების მოწყობა.

კულტურის სფეროს განვითარება - 1 338,4 ათასი ლარი.

პროგრამის ფარგლებში მუნიციპალიტეტი განახორციელებს სამუსიკო სკოლის, ფოლკლორის ცენტრის, კულტურისა და ხელოვნების ცენტრის, ასევე კულტურული ღონისძიებების დაფინანსებას, უზრუნველყოფს მათი ფუნქციონირებისთვის საჭირო მატერიალური და ფინანსური ბაზის შექმნას. მუნიციპალიტეტის კულტურული ტრადიციების დაცვის მიზნით პროგრამის ფარგლებში გაგრძელდება სხვადასხვა კულტურული და დასვენების ობიექტის ფინანსური მხარდაჭერა, განხორციელდება სხვადასხვა კულტურული ღონისძიება, მათ შორის სადღესასწაულო დღეებში სხვადასხვა გასართობი და სანახაობრივი ღონისძიება და სხვა.

მოქალაქეთა ჩართულობისა და ინფორმირების ხელშეწყობა -97,0 ათასი ლარი, ამ პროგრამით მოხდება მუნიციპალიტეტში მიმდინარე მოვლენების გაშუქება და პოპულარიზაცია ბეჭდური და სხვა საინფორმაციო საშუალებებით.

რელიგიის დაფინანსება 40,0 ათასი ლარი; ამ პროგრამით ხორციელდება მარგვეთისა და უბისის ეპარქიასთან თანამშრომლობა.

ახალგაზრდობის მხარდაჭერა - 10,0 ათასი ლარი

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია მომავალი თაობის ჩართვა მუნიციპალიტეტის ყოველდღიურ საქმიანობაში. ახალგაზრდების ინიციატივებით სხვადასხვა პროექტების განხორციელება და სხვა.

5) **ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა - 1 931,1 ათასი ლარი,** 2023 წლის დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებთ აღნიშნულ პრიორიტეტზე მიმართული იქნება 79,9 ათასი ლარით მეტი. 2023 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული იყო 1 906, 2 ათასი ლარი.

მათ შორის:

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისა და უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფა - 260,4 ათასი ლარი;

პროგრამა ითვალისწინებს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი მიზნობრივი ტრანსფერის ფარგლებში „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ფუნქციების დაფინანსებას, კერძოდ:· არსებობის შემთხვევაში ცოფის კერის ლიკვიდაცია და დაკბენილი მოსახლეობის ზუსტი აღრიცხვა, სასწრაფო შეტყობინების სისტემის დახვეწა და გაუმჯობესება; · დაავადებათა გავრცელების ეტაპობრივი შემცირება მისი კონტროლის გზით. ეპიდსიტუაციის გამწვავების დროული გამოვლენის ხელშეწყობა და მათზე სწრაფი რეაგირება, პროფილაქტიკურ ღონისძიებათა გატარება; · მუნიციპალიტეტის მოსახლეობაში არაგადამდებ დაავადებათა პრევენციის და ჯანმრთელობაზე მავნე ფაქტორების ზემოქმედებაზე მოსახლეობის ინფორმირების გზით ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა;

ჯანმრთელობის დაცვის ობიექტების რეაბილიტაცია, მშენებლობა, აღჭურვა - 5,0 ათასი ლარი ამ პროგრამით ხდება დახმარების გაწევა მუნიციპალიტეტის სასოფლო ამბულატორიებიათვის.

სოციალური დაცვა - 1 665,7 ათასი ლარი,

2024 წელს გათვალისწინებულია შემდეგი სოციალური პროგრამები:

სამკურნალო და საოპერაციო ხარჯებით დახმარების პროგრამა -450,0 ათ. ლარი,

შშმ პირთა დახმარების პროგრამა -80,0 ათ, ლარი,

ერთჯერადი ფინანსური დახმარება - 380,0 ათ, ლარ.

ლეიკემიით დაავად. და დიალიზზე მყოფი პირების დახმარება- 30,0 ათ, ლარი

მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარების ქვეპროგრამა- 35,0 ათ, ლარი

მარტოხელა მშობლების დახმარების პროგრამა - 15,0 ათ, ლარი,

მარჩენალდაკარგულთა დახმარება - 35,0 ათასი ლარი;

ყოველთვიური დახმარების პროგრამა- 60.0 ათ, ლარი.

საქართველოს ტერიტ.მთლ. ომში დაღუპულთა დახმ. პროგრამა-8,0 ათ, ლარი

ხანდაზმულთა დახმარების პროგრამა- 4,0ათ, ლარი,

სადღესასწაულო დღეების დახმარება - 60,0 ათ, ლარი

სოც. დაუცველ და უპატრონო მიცვალ. სარიტ. მომსახ. პროგრამა -20.0 ათ, ლარი

უკიდურესად გაჭირვ. ოჯახების სათბობი მასალით დახმ. სპროგრამა- 10,0 ათ, ლარი

ახალშობილთა ოჯახების დახმარების ქვეპროგრამა- 25,0 ათ, ლარი

გარდაცვლილი დევნილის ან ვეტერანის დაკრძალვა- 1.0 ათ, ლარი

სტიქიის შედეგად დაზარალებული და/ან მძიმე საცხოვრებელი პირობების მქონე ოჯახების დახმარება, უსახლკაროთა და ძალადობის მსხვერპლთა ბინის ქირით უზრუნველყოფა- 100, ათასი ლარი.

უფასო სასადილო - 240,0 ათ, ლარი

სოციალური დაცვის ობიექტების რეაბილიტაცია და ინვენტარით უზრუნველყოფა (საგრანტო პროექტების ხელშეწყობა) -57,7 ათასი ლარი.

გადაუდებელი რეაგირების პროგრამა - 10,0 ათასი ლარი

ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანთა დახმარება - 20,0 ათასი ლარი;

არასრულწლოვანთა დახმარება - 40,0 ათასი ლარი.

6) მმართველობა - 4 970,8 ათასი ლარი, მათ შორის:

საკრებულოს დაფინანსება - 1 107,9 ათასი ლარი;

მერია - 3 592,9 ათასი ლარი;

სარეზერვო ფონდი - 80,0 ათასი ლარი;

კადრების მომზადება გადამზადებასთან დაკავშირებული ხარჯები - 15,0 ათასი ლარი;

სსიპ მუნიციპალური განვითარების ფონდისთვის დასაფარავის თანხა და ვალის მომსახურება 75,0 ლარი.

წინა პერიოდში წარმოქმნილი ვალდებულებების დაფარვა და სასამართლოს აღსრულების ფინანსური უზრუნველყოფა - 100,0 ათ. ლარი.

მხარჯავი დაწესებულებების მიხედვით მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ასიგნებები შემდეგნაირად განისაზღვრება: (ათას ლარებში)

პროგრამული კოდი	დასახელება	2024 წლის პროექტი
	სულ ჯამი	**14 868,5**
01 00	მმართველობა და საერთო დანიშნულება	4 970,8
01 01	საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ორგანოების დაფინანსება	4 715,8
01 01 01	ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის საკრებულო	1 107,9
01 01 02	ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის მერია	3 592,9
01 01 03	სამხედრო აღრიცხვისა და გაწვევის სამსახური	0,0
01 01 04	კადრების მომზადება-გადამზადებასთან, კვალიფიკაციის ამაღლებასა და სტაჟირებასთან დაკავშირებული ხარჯი	15,0
01 02	საერთო დანიშნულების ხარჯები	255,0
01 02 01	სარეზერვო ფონდი	80,0
01 02 02	წინაპერიოდში წარმოქმნილი და ვალდებულებების დაფარვა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების აღსრულების ფინასური უზრუნველყოფა	100,0
01 02 03	მუნიციპალიტეტის ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	75,0
02 00	ინფრასტრუქტურის განვითარება	1 082,2
02 01	საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება	543,3
02 01 01	გზების კაპიტალური შეკეთება	350,0
02 01 02	გზების მიმდინარე შეკეთება	68,3
02 01 04	ხიდების, ბოგირების მშენებლობა, რეაბილიტაცია	30,0
02 01 05	მოსახლეობის საზოგადოებრივი ტრანსპორტით უზრუნველყოფა	95,0
02 02	წყლის სისტემის განვითარება	135,0
02 02 01	სასმელი წყლით უზრუნველყოფა	100,0
02 02 02	კანალიზაციის სისტემების განვითარება (სანიაღვრე არხების მოწყობა)	35,0
02 03	გარე განათება	298,9
02 03 01	გარე განათების ქსელის ექსპლუატაცია	298,9
02 04	მრავალბინიანი სახლების რეაბილიტაცია	30,0
02 05	კეთილმოწყობა	60,0
02 05 02	სასაფლაოების მოვლა, შემოღობვა	0,0
02 05 03	კეთილმოწყობის ობიექტების მშენებლობა, რეაბილიტაცია	60,0
02 09	სოფლის მხარდამჭერი პროგრამა	15,0
02 10	სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა	0,0
03 00	დასუფთავება და გარემოს დაცვა	1 859,9
03 01	დასუფთავება და ნარჩენების გატანა	1 600,0
03 02	მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა	241,9

პროგრამული კოდი	დასახელება	2024 წლის პროექტი
03 03	უპატრონო ცხოველების მოვლითი ღონისძიებები	18,0
04 00	განათლება	2 814,1
04 01	სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება	2 450,0
04 02	სკოლამდელი დაწესებულებების რეაბილიტაცია, მშენებლობა	3,0
04 03	მოსწავლეთა ტრანსპორტირების მომსახურების პროგრამა	0,0
04 04	სკოლების რეაბილიტაცია	4,0
04 05	ზოგადი განათლების ხელშეწყობა (ინტერნატი)	129,1
04 06	სკოლისგარეშე განათლების პროგრამა (მოსწავლე ახალგაზრდობის სახლი)	228,0
05 00	კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი	2 210,4
05 01	სპორტის სფეროს განვითარება	725,0
05 01 01	სპორტული ღონისძიებები	10,0
05 01 02	სპორტისა და შიდა ტურიზმის ხელშეწყობა	660,0
05 01 03	სპორტული ობიექტების რეაბილიტაცია, მშენებლობა აღჭურვა	55,0
05 02	კულტურის სფეროს განვითარება	1 338,4
05 02 01	კულტურის სფეროს დაწესებულებების ხელშეწყობა	1 308,4
05 02 01 01	სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა	221,6
05 02 01 02	კულტურისა და ხელოვნების ხელშეწყობა	1 061,7
05 02 01 03	ფოლკლორის ხელშეწყობის პროგრამა	25,1
05 02 02	კულტურის ღონისძიებების დაფინანსება	20,0
05 03	მოქალაქეთა ჩართულობისა და ინფორმირების ხელშეწყობის პროგრამა	97,0
05 02 03	კულტურის ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა	10,0
05 04	რელიგიური ორგანიზაციების ხელშეწყობა	40,0
05 05	ახალგაზრდობის მხარდაჭერა	10,0
06 00	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	1 931,1
06 01	საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა და უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფა	260,4
06 02	ჯანმრთელობის დაცვის ობიექტების რეაბილიტაცია, მშენებლობა აღჭურვა	5,0
06 03	სოციალური დაცვა	1 665,7
06 03 01	სამკურნალო და საოპერაციო ხარჯებით დახმარება	450,0
06 03 03	შშმ პირთა დახმარება	65,0
06 03 04	ერთჯერადი ფინანსური დახმარება	380,0
06 03 05	ლეიკემიით დაავადებულთა და დიალიზზე მყოფი პირების დახმარება	30,0
,06 03 06	მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარება	35,0
06 03 07	მარტოხელა მშობლების დახმარება	15,0
06 03 08	მარჩენალდაკარგულ და რეინტეგრირებულ პირთა დახმარება	35,0
06 03 09	ყოველთვიური დახმარება	60,0
06 03 10	საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის ომში დაღუპულთა ოჯახების დახმარება	8,0
06 03 11	ხანდაზმულთა დახმარება	4,0
06 03 12	სადღესასწაულო დღეების დახმარება	60,0
06 03 13	სოციალურად დაუცველ და უპატრონო მიცვალებულთა სარიტუალო მომსახურება	20,0
06 03 14	უკიდურესად გაჭირვებული ოჯახების სათბობი მასალით დახმარება	10,0
06 03 15	ახალშობილთა ოჯახების დახმარება	25,0
06 03 16	გარდაცვლილი დევნილის ან ვეტერანის დაკრძალვა	1,0
06 03 17	სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებული და/ან მძიმე საცხოვრებელი პირობების მქონე ოჯახების დახმარება, უსახლკაროთა და ძალადობის მსხვერპლთა ბინის ქირით უზრუნველყოფა	100,0
06 03 18	უფასო სასადილო	240,0
06 03 19	სოციალური დაცვის ობიექტების რეაბილიტაცია, ინვენტარით უზრუნველყოფა და საგრანტო პროექტების ხელშეწყობა	57,7
06 03 20	გადაუდებელი რეაგირების ქვეპროგრამა	10,0
06 03 21	ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანთა დახმარება	20,0
06 03 22	არასრულწლოვანთა დახმარება	40,0

ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალურ ჭრილში

- *საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება - 4 918,8 ათასი ლარი;*
- *ეკონომიკური საქმიანობა - 558,3 ათასი ლარი;*
- *გარემოს დაცვა - 1 859,9 ათასი ლარი;*
- *საბინაო-კომუნალური მეურნეობა - 523,9 ათასი ლარი;*
- *ჯანმრთელობის დაცვა - 265,4 ათასი ლარი;*
- *დასვენება, კულტურა, სპორტი - 2 210,4*
- *განათლება - 2 814,1 ათასი ლარი;*
- *სოციალური დაცვა - 1 665,7 ათასი ლარი;*

„ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილების პროექტთან ერთად წარმოდგენილია:

1. მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტების დოკუმენტი (2024-2027 წლები)
2. ინფორმაცია 2023 წლის 9 თვის შესრულების შესახებ; დან.
3. ინფორმაციას ბიუჯეტით განსაზღვრული პროგრამების/ქვეპროგრამების, მათი მოსალოდნელი შედეგებისა და შესრულების შეფასების ინდიკატორების შესახებ;
4. კაპიტალური ბიუჯეტის დანართი;
5. ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული ა(ა)იპ-ების შემოსულობების, გადასახდელების და ნაშთის ცვლილების შესახებ;
6. ინფორმაცია ბიუჯეტით გათვალისწინებული „სხვა ხარჯები“-ს მუხლით დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ;

ბ) ბავშვის უფლებრივ მდგომარეობაზე კანონპროექტის ზეგავლენის შეფასება:

წლიური ბიუჯეტის პროექტი არ ანიჭებს ან ზღუდავს ბავშვთა უფლებრივ მდგომარეობას და ასახავს არსებული პოლიტიკის ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებების დასაფინანსებლად საჭირო რესურსებს პასუხისმგებელი მხარჯავი დაწესებულებების შესაბამის პროგრამულ კოდებში.

გ) დადგენილების ავტორი

მუნიციპალიტეტის საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახური

დ) დადგენილების ინიციატორი

მუნიციპალიტეტის მერი